

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

GENEL GEREKÇE

2547 Sayılı Yüksek öğretim Kanunu'nun 33. maddesinin (a) fıkrasına göre; “Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim elemanıdır. Bunlar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, enstitü, yüksekokul veya konservatuvar müdürünün olumlu görüşü üzerine rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer.(Ek cümle: 21/4/2005 – 5335/10 md.) Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler.” der.

Aynı kanunun 50. Maddesinin D fıkrasında ise: “Lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her defasında bir yıl için olmak üzere araştırma görevlisi kadrosuna da atanabilirler.” Denilerek farklı bir yoldan araştırma görevliliği statüsüne geçiş düzenlenmektedir. İstisnai olması gereken ikinci yol (50 / D), maalesef asli yol olmuştur. Eylül 2018 tarihi itibariyle Türkiye genelinde yedi bini aşkın araştırma görevlisi 2547 sayılı kanun’un 50 / D maddesine göre görev yapmaktaydı.

Yapılan işin niteliği bakımından aralarında hiçbir fark olmayan ancak görev süresi ve işin gerektirdiği iş güvencesi bakımından adeta bir uçurum olan bu iki statünün mükerrerliğinin ortadan kaldırılarak tek bir statüde birleştirilmesi gerekmektedir. Ancak bu birleşmenin, lisansüstü öğrenim gören bir öğrencinin, sadece bu öğrenimi nedeniyle ve öğrenim süresince ve her defasında bir yıl için atama işleminin yapılmasını düzenleyen, dolayısıyla "**öğretim yardımcılığı**" görevinin niteliğiyle bağdaşmayan bir eğretilik ve güvencesizlik taşıyan 50 / D statüsünde olmaması gerekmektedir. 50 / D statüsü daha çok geçici bir burslu öğrencilik düzenlemesiydi. Üniversitelerin ihtiyacı olan ise akademik yetkinliğe sahip güvenceli araştırma görevlisi istihdamı olmalıdır. Bunun yolu 50 / D maddesinin yasa koyucunun amacına uygun olarak yalnızca burslu lisansüstü öğrencilik için bir düzenleme olarak kalması, hali hazırda görev yapmakta olan araştırma görevlilerinin ve araştırma görevliliğine atamaların 33 / A maddesine göre istihdam edilmesi üzerinden olmasıdır.

50 / D maddesi sadece sağlık merkezlerinde hizmet etmesi amacı ile “**tıpta uzmanlık eğitimi**” için anlamlı olabilir. Üniversitelerimizde yıllarca emek verilerek yetiştirilen araştırma görevlileri yüksek lisans veya doktoralarını tamamladıktan sonra 50 / D maddesi gereğince kurum ile ilişkileri kesilmek zorunda kalınması hem araştırma görevlileri için hem de

üniversitelerin yetişmiş araştırmacı yitirmesi bakımından büyük bir kayıp anlamına gelmektedir.

İşte bu nedenle, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50 / D maddesinin kapsamı ve özü değiştirilerek yüksek lisans öğrencilerine sadece burs verilmesinin düzenlenmesi yararlı olacaktır. Böylece bu düzenleme ile aynı kanunun 33 / A maddesi arasındaki iç içe girmeler ve aynı görev alanı için farklı statüler oluşması önlenecek, üniversite öğretim yardımcılığı gibi önemli bir görevin eğreti bir statüde yapılması engellenmiş olacaktır.

Önerilen kanun teklifiyle geçici bir düzenleme getirilerek, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50 / D maddesine göre görev yapan araştırma görevlilerinin aynı kanunun 33 / A maddesine intibaklarının gerçekleştirilmesi ve 50 / D maddesine göre öğretim yardımcılığı kadrosunda geçen süreler, 33. Maddenin (a) fıkrası kapsamında araştırma görevlisi olarak geçirilmiş sayılması sağlanmalıdır.

Danıştay Sekizinci Daire'nin 2009 / 663 Esas numaralı kararında da, 31.07.2008 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun " Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in (7) ve (8). Maddelerinde hukuka uyarlık görülmediğine ilişkin oybirliğiyle aldığı karar da, bu hususiyetin teyidi anlamındadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-13.09.2018 tarihine yayımlanan 17 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde bahsi geçmekte olan ve 13.09.2018 tarihine henüz yürürlüğe girmemiş bulunan Norm Kadro Yönetmeliği ile farklı hükümler getirilmiş olup, bu hükümler çerçevesinde yapılacak olan alımlar hariç tutulmuştur. İlgili üniversitelerin asgari koşulları takdir yetkisi üniversitelere tanınmıştır; ancak ilgili üniversitenin bu konuda düzenleme yapmaması halinde, bahse konu araştırma görevlilerinin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla derhal 33 (a) kadrosuna geçecekleri öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50. Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, 13.09.2018 tarihinden önce araştırma görevlisi statüsüyle öğretim yardımcılığı kadrolarında görev yapmakta olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içerisinde görev yapmakta oldukları üniversiteler tarafından belirlenecek asgari koşulları tamamladıkları takdirde koşulları tamamladıkları tarih itibariyle, ilgili üniversitenin bir ay içerisinde asgari koşulları ilan etmemesi halinde 1 ay sürenin dolması neticesinde derhal 2547 Sayılı Kanun'un 33. Maddesinin (a) fıkrasında tanımlanan araştırma görevlisi kadrolarına geçmiş sayılırlar. Bu maddeye göre yapılan atama sonucunda 50.maddenin birinci fıkrasının (d) bendine göre öğretim yardımcılığı kadrosunda geçen süreler, 33. Maddenin (a) fıkrası kapsamında araştırma görevlisi olarak geçirilmiş sayılır ve intibak işlemleri buna göre yapılır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.